

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

КОМІТЕТ З ПИТАНЬ ПРАВОВОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРАВОСУДДЯ

В И С Н О В О К

щодо проекту Закону про внесення змін до статті 415 Кримінального кодексу України щодо посилення відповідальності військовослужбовців (реєстр. № 3729 від 28 грудня 2015 року)

Комітет з питань правової політики та правосуддя на засіданні 2 лютого 2016 року (протокол № 42) розглянув на відповідність Конституції України проект Закону про внесення змін до статті 415 Кримінального кодексу України щодо посилення відповідальності військовослужбовців (далі – Законопроект) (реєстр. № 3729 від 28 грудня 2015 року), поданий Кабінетом Міністрів України.

Згідно з пояснювальною запискою метою Законопроекту є підвищення військової дисципліни, правопорядку серед військовослужбовців шляхом дотримання ними правил водіння, експлуатації бойової, спеціальної чи транспортної машини.

Для досягнення мети суб'єктом права законодавчої ініціативи передбачається внесення змін до статті 415 Кримінального кодексу України, встановивши кримінальну відповідальність за порушення правил водіння або експлуатації бойової, спеціальної чи транспортної машини, вчинене у стані алкогольного сп'яніння або у стані, викликаному вживанням наркотичних, психотропних або інших одурманюючих засобів. Покарання за вчинення згаданих дій пропонується визначити у вигляді штрафу у розмірі від двохсот до трьохсот п'ятдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян. Також Законопроектом передбачається посилення відповідальності за порушення правил водіння або експлуатації вищезазначених машин, якщо це призвело до тілесних ушкоджень або загибелі потерпілого.

Вирішуючи питання про відповідність Законопроекту положенням Конституції України, Комітет виходить з такого.

В Основному Законі України зазначається, що Україна є правовою державою (стаття 1), органи законодавчої, виконавчої та судової влади здійснюють свої повноваження у встановлених цією Конституцією межах і відповідно до законів України (частина друга статті 6), закони та інші нормативно-правові акти приймаються на основі Конституції України і повинні відповідати їй (частина

друга статті 8). За приписом частини другої статті 19 Основного Закону України органи державної влади зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

За Основним Законом України (пункт 22 частини першої статті 92) діяння, які є злочинами, та відповідальність за них визначається виключно законами. Прийняття законів Конституція України відносить до повноважень Верховної Ради України як єдиного органу законодавчої влади в Україні (стаття 75, пункт 3 частини першої статті 85).

Конституційний Суд України у Рішенні від 30 травня 2001 року № 7-рп/2001 зазначив, що за своїм змістом пункт 22 частини першої статті 92 Конституції України спрямований не на встановлення переліку видів юридичної відповідальності. Ним визначено, що виключно законами України мають врегульовуватись, зокрема, підстави кримінальної відповідальності - діяння, які є злочинами, та відповідальність за них. У такий спосіб Конституція України заборонила врегульовувати зазначені питання підзаконними нормативно-правовими актами та встановила, що лише Верховна Рада України у відповідному законі має право визначати, яке правопорушення визнається, злочином, та міру відповідальності за нього (абзац 7 пункту 3 мотивувальної частини).

З огляду на зазначене, врегулювання запропонованих Законопроектом питань належить до компетенції парламенту.

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України висловило деякі зауваження до Законопроекту, однак вони не стосуються невідповідності його нормам Основного Закону України.

Враховуючи викладене, Комітет дійшов висновку, що проект Закону про внесення змін до статті 415 Кримінального кодексу України щодо посилення відповідальності військовослужбовців (реєстр. № 3729 від 28 грудня 2015 року), поданий Кабінетом Міністрів України, не суперечить положенням Конституції України.

Голова Комітету

Р.П. КНЯЗЕВИЧ